

BOOK REVIEW

โดย ดร. วีระวัฒน์ บันนิตมัย

Rabin, J., Jildreth, W.B., Miller, G. J. (1998).
Handbook of Public Administration, 2nd ed. New York:
Marcel Dekker, Inc. จำนวน 1246 หน้าปกแข็ง ISBN
0-8247-0086-4 ราคา 15,160 บาท

เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์ในยุคของการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้ร่วมเขียนที่เลื่องชื่อของศาสตร์นี้ที่ประจำอยู่สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทีมคณะบรรณาธิการทั้ง 3 ท่านต่างเป็นผู้ที่มีผลงานและความสำเร็จทางด้านนี้โดยต่างสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยแห่งเดียวกันคือ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐจอร์เจีย เมืองเอเธนส์ รัฐจอร์เจีย สหรัฐอเมริกา

ในจำนวน 1246 หน้า อัดแน่นไปด้วยเนื้อหาทางวิชาการทำให้ต้องใช้ขนาดตัวพิมพ์ที่เล็กกว่าตำราทั่วไป โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 14 ตอนๆละ 28 บท สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 มี 2 บทกล่าวคือ ประวัติศาสตร์ของการบริหารรัฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาในรอบ 100 ปี ที่ผ่านไป (1880s-1990s) เป็นการทบทวนให้เห็นถึงเหตุการณ์และบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อพัฒนาการของศาสตร์นี้ในทุกๆทศวรรษ Uveges และ Keller ผู้เขียนร่วมได้ชี้ให้เห็นถึงแนวคิด 3 รูปแบบของรัฐประศาสนศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาอันได้แก่ The Conflict of Factions Model(COF), The Rule of Factions Model (ROF) และ The Public Interest Models (PI) ซึ่งผู้เขียนเรียกว่าล้วนแต่เป็นไปเพื่อ “Search for Governance” ในบทที่ 2 Holzer & Gabrielian แห่งมหาวิทยาลัย Rutgers นำเสนอแนวคิดที่ยิ่งใหญ่ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของอเมริกัน 5 แนว อันได้แก่ 1) แนวคิดรัฐบาลที่ซื่อสัตย์ เป็นกลาง และมีการทำงานลักษณะคล้ายกับธุรกิจ 2) รูปแบบการบริหารแบบคลาสสิกที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการทำงาน 3) การเมืองและการกำหนดนโยบายที่แยกกันไม่ออก 4) แนวคิดการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์และ 5) แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโปรแกรมหรือโครงการที่นำมาสู่

แนวคิดของการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ (The New Public Administration) ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ปัจจัยสำคัญ 4 ประการ อันได้แก่ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยีและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านก็สามารถพิจารณาได้ตาม 4 กรอบ คือปัจจัยคงที่ ปัญหาหรืออุปสรรค โอกาส และการแสดงออก ซึ่งผู้เขียนทั้ง 2 ท่าน วิเคราะห์และนำเสนอได้ดีทีเดียวก่อนที่จะมาสรุปย้ำแนวคิด Reinventing Government (1992) ของ Osborne & Gaesler ที่ส่งผลต่อรูปโฉมใหม่ของรัฐประศาสนศาสตร์ในยุค 1990s ที่เรียกว่า “Competitive government”

ตอนที่ 2 ทฤษฎีองค์การ ในบทที่ 3 Golembiewski นักวิชาการที่ยืนยันชั้นเชิงเวลาสอนอย่างเสียงดังฟังชัดได้กล่าวถึงแนวโน้มตำราในพัฒนาการของศาสตร์ต่างๆที่ว่าด้วยองค์การ 5 ด้าน ได้แก่ เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยี กลยุทธ์ โครงสร้างแนวคิดในเชิงราบ และการพัฒนาองค์การ บทที่ 4 Denhardt ช่วยในทัศนะแนวคิด 5 ประการเกี่ยวกับพัฒนาการของทฤษฎีองค์การ ได้แก่ การเมืองกับการบริหารระบบราชการกับประชาธิปไตย องค์การและการบริหาร ทฤษฎีและการปฏิบัติและทฤษฎีองค์การสาธารณะชน ที่ทำให้ยากแก่การกำหนดทฤษฎีว่าด้วยองค์การสาธารณะเป็นอย่างดี

ตอนที่ 3 การบริหารการเงินและงบประมาณสาธารณะ บทที่ 5 Lewis ได้กล่าวถึงการบริหารการเงินและงบประมาณสาธารณะในช่วง 1789-1995 ว่ามีเหตุการณ์ผลงานที่โดดเด่นที่ควรแก่การทำความเข้าใจ จดจำ ให้บทเรียนรู้อะไรบ้าง เหตุการณ์เหล่านี้มีปัจจัยทางประวัติศาสตร์และบริบทใดนำมาก่อนไม่ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญ ตัวบทกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ส่งผลถึงการยกร่างการบังคับใช้ การปฏิรูปพระราชบัญญัติต่างๆที่เกี่ยวกับงบประมาณและการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ผู้เขียนนำเสนอข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์สนับสนุนกรณีเหตุการณ์การบังคับใช้กลไกต่างๆของรัฐได้อย่างน่าชื่นชมด้วยความหนาถึง 78 หน้า ในบทที่ 6 Grizzle ได้นำเสนอการบริหารการเงินและงบประมาณในเชิงทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อช่วยในการบริหารงบในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งชี้แนะแง่มุมที่ควรแก่การศึกษาวิจัยในอนาคต อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณในฐานะกระบวนการหนึ่งของการเมืองกับงบประมาณในฐานะการวิเคราะห์ถึงความสมเหตุสมผลในการจัดสรรงบประมาณ เราพึงใช้กฎเกณฑ์ใดประกอบการตัดสินใจจะพิจารณาจากความถูกต้องชอบธรรมของโครงการ การแบ่งปันที่ยุติธรรม คำนึงถึงเพดานเป้าหมายเป็นที่ตั้ง หรือ

คิดคำนวณสูตรการจัดสรรให้ผู้บริหารภาครัฐจะแสดงความรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายเงินภาษีเช่นไร เพื่อนำสู่ความมีประสิทธิภาพสูงสุด จะมีกลไกอื่นใดช่วยได้บ้าง

ตอนที่ 4 การตัดสินใจ บทที่ 7 Gist ได้กล่าวถึงบทบาทของการตัดสินใจในการบริหารรัฐกิจโดยเชื่อว่าการตัดสินใจเกิดควบคู่มาโดยตรงกับการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้เขียนได้วิเคราะห์การตัดสินใจในแง่มุมมองของสหวิทยาการโดยแบ่งเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ช่วง 1945-1970 การตัดสินใจด้านงบประมาณด้านนโยบายต่างประเทศ การรับรู้ต่อความเสี่ยงในยุค 1970s และ 1980s ในบทที่ 8 McGowan และ Wittmer ได้กล่าวถึงรูปแบบการตัดสินใจ กระบวนการตัดสินใจ ประเด็นสำคัญที่ถือเป็นประโยชน์หรือการมีส่วนร่วมให้ต้องการตัดสินใจ 5 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการบริหารรัฐกิจซึ่งได้แก่การวิเคราะห์ต้นทุนและความคุ้มค่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร การบริหารและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารคุณภาพ

ตอนที่ 5 แรงงานสัมพันธ์และพนักงานของรัฐในบทที่ 9 Layer ได้เริ่มกล่าวถึงกิจกรรมและบทบาทของภาครัฐในแต่ละช่วงเวลาที่จะสะท้อนถึงการได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อาทิในช่วงของสหพันธรัฐ ยุคเจฟเฟอร์สัน ยุคอุปถัมภ์ ยุคที่นำมาสู่การปฏิรูประบบราชการในที่สุดผู้เขียนได้อธิบายให้เห็นถึงบทบาทของรัฐบาลในช่วงที่เผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมในช่วง 1930s ที่ส่งผลให้มีการออกข้อบังคับทางกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแรงงานสัมพันธ์ มาตรการแทรกแซงช่วยเหลือของรัฐ สืบเนื่องมาจนถึงแนวคิดของการสร้างการรื้อระบบและการลดขนาดกำลังคนที่เกิดขึ้นในช่วง 1990s ในบทที่ 10 Carter กล่าวถึงการบริหารงานบุคลากรในภาครัฐว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นในเชิงของทฤษฎี แนวคิด ประเด็นที่เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ โดยผู้เขียนมุ่งจำกัดการพิจารณา 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ การกำหนด แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณธรรมและการปฏิรูประบบราชการพัฒนาการด้านแรงงานสัมพันธ์และการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับคุณภาพในสถานที่ทำงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจกระบวนการกลุ่ม การเรียกร้องตัวแทนของพนักงานเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพความยุติธรรม การสร้างอำนาจการต่อรองและท้ายที่สุดพูดถึงความร่วมมือของฝ่ายองค์กรกับพนักงานในกระบวนการของแรงงานสัมพันธ์ ทำให้เกิดผู้บริหารรัฐกิจที่มีความเป็นมืออาชีพขึ้น

ตอนที่ 6 ระบบสหพันธรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล

Wright ในบทที่ 11 กล่าวถึงพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างระบบสหพันธรัฐ (Federalism) กับรัฐบาลว่ามีรูปแบบเช่นไรบ้างสหพันธรัฐที่เน้นความร่วมมือกันเน้นการใช้อำนาจบังคับ หรือที่มีลักษณะทวีภพ จะส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างรัฐบาลในรูปแบบใด อาทิ เน้นการร่วมมือการแข่งขัน การชิงไหวชิงพริบกันตามลักษณะของพื้นที่ หรือหน้าที่ สภาพความสัมพันธ์ดังกล่าวส่งผลต่อการบริหารจัดการระหว่างรัฐบาลในรูปแบบอำนาจสั่งการจากเบื้องบนสู่ล่าง (top-down management) และ/หรือ แบบจากระดับล่างสู่เบื้องบน (bottom-up approach) ผู้เขียนได้พยายามพรรณนาถึงพัฒนาการของระบบสหพันธรัฐในแต่ละยุคสมัย เจตนาของการก่อตั้งจนกระทั่งถึงยุคที่มีวุฒิภาวะเจริญก้าวหน้า มีการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ เช่น ไรบเทาาความสัมพันธ์รูปแบบต่างๆระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental relations หรือ IGR) นับแต่ปี 1940 เป็นต้นมา แนวโน้มต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างปี 1960-1980 ของ IGR จนพัฒนามาถึงแนวคิดการบริหารระหว่างรัฐบาล (intergovernmental management-IGM) แนวโน้มสำคัญที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกากระหว่างปี 1980-1998

ในบทที่ 12 Leach พุดถึงทฤษฎีความคิดและแนวคิดที่สำคัญของระบบสหพันธรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล การแบ่งปันอำนาจในการปกครองระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลมลรัฐ/การปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิในการปกครองดูแลของมลรัฐ อำนาจในการบริหารในแต่ละท้องที่ อำนาจรวมศูนย์ของรัฐบาลกลางและระบบสหพันธรัฐแนวใหม่ที่มีการจัดสรรแบ่งปันกำหนดอำนาจตามบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ตอนที่ 7 ศาสตร์ที่ว่าด้วยนโยบาย

ในบทที่ 13 deLeon & Overman ได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบายที่ผู้เขียนกล่าวว่า เป็นศาสตร์ที่มีอดีตที่ยาวนานแต่ประวัติศาสตร์ที่สั้น (a long past but a short history) เพียง 4 ทศวรรษเท่านั้น หลังสงครามโลกครั้งที่2 ว่าศาสตร์นี้เป็นสหวิทยาการที่ขึ้นกับภาวะแวดล้อม คำนี้ถึงสภาพปัญหา พัฒนาการจึงขึ้นกับเงื่อนไขทางสังคมเป็นอย่างมาก การประเมินหรือการสิ้นสุดนโยบาย/โครงการ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากปัจจัยความพร้อม-ความขาดแคลนของสังคมในแต่ละยุคสมัย ผู้เขียนได้พยายามชี้ให้เห็นแนวการศึกษาเนื้อหาของศาสตร์ที่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับสภาพของสังคมที่เรียกกันว่า “policy orientation” สถานภาพของศาสตร์นโยบายในระยะ 1950s และ 1960s ที่เน้น

ความเป็นสหวิทยาการที่ดำเนินถึงสภาพปัญหาของสังคมมาสู่การขยายขอบเขตเนื้อหา การศึกษาสู่การวิเคราะห์และการประเมินนโยบายโดยเฉพาะในช่วง 1960-1970 ว่ามีความคุ้มค่าประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ด้วยระเบียบวิธีวิจัยทั้งในเชิงปริมาณ และวิธีเชิงคุณภาพ การดำเนินถึงอรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการดำเนินการ การสิ้นสุดของนโยบาย เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่ส่งผลต่อศาสตร์ด้านนโยบาย ได้แก่ สงครามต่อสู้กับความยากจนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นนโยบายที่สนองและหวังผลทางการเมือง ขาดเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจนและความเห็นพ้องร่วมกัน ดำเนินไปแบบลองผิดลองถูก แต่ก็ได้ให้ภาพ ที่ควรแก่การเรียนรู้ได้มากมาย สงครามเวียดนาม คดีอื้อฉาว “วอเตอร์เกต” วิฤติการณ์ขาดแคลนพลังงานน้ำมัน (1973-1978) ในช่วงทศวรรษ 1980s ผู้คนเริ่มสงสัยในความน่าเชื่อถือของศาสตร์นโยบาย ไม่ว่าจะเป็นในแง่มุมมองของทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัยบ้างมองว่าเป็นเพียงแค่อุดมการณ์เชิงเหตุเชิง ผลเท่านั้น แต่ก็มีผู้พยายามเชื่อมโยงศาสตร์ที่เข้ากับการบริหารรัฐกิจ อาทิ ศึกษาถึง แง่มุมด้านจริยธรรมและค่านิยม ปรัชญาทางสังคม การเมือง จริยธรรมในการบริหาร และในวิชาชีพ ศาสตร์นโยบายในยุคนี้ซึ่งนิยมศึกษาสืบค้น “policy in inquiry” มากขึ้น ผู้เขียนสรุปไว้ว่า อนาคตของศาสตร์นโยบายขึ้นกับความสามารถนำไปปรับประยุกต์ ใช้สนองความต้องการทางการบริหารและทางการเมืองของชุมชนมากกว่าการเน้นรูปแบบของศาสตร์บริสุทธิ์หรือการหาข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์

ในบทที่ 14 Nagel & Teasley, III ร่วมกันให้แนวคิดมุมมองต่างๆเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ (public policy analysis-PPA) ได้อย่างกระชับชัดเจน ผู้เขียนได้ให้ความหมายของ PPA ว่า เป็นการศึกษาถึงสภาพ สาเหตุและผลที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายสาธารณะที่สามารถพิจารณาได้หลากหลายแง่มุม ในบทนี้ผู้เขียนระบุ 5 มุมมองสำคัญซึ่งได้แก่ ความพอเหมาะ (optimality) ของการตัดสินใจซึ่งคงเป็นผลมาจากการใช้เกณฑ์ต่างๆและความคุ้มค่าที่ได้รับตอบแทนประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การคาดคะเน และเกณฑ์ด้านการดำเนินการ มิติของ PPA ทั้ง 5 ประการนี้ ต่างต้องเผชิญข้อปัญหาในทางปฏิบัติร่วมกันอย่างน้อย 3 ปัญหา ได้แก่ 1) ความซับซ้อนของสภาพปัญหาด้านนโยบาย 2) ความไม่แน่นอนซึ่งสืบเนื่องมาจากความเสี่ยงและการขาดแคลนข้อมูล และ 3) ความก่อให้เกิดมรรคผล (effectuality) ไม่ว่าจะเป็นความเรียบง่าย (simplicity) (ที่ผู้เขียนกล่าวว่าเป็นอะไรที่มากกว่า KISS-Keep Simple, Stupid!) ทันเวลา และมีความเที่ยงตรง บทความนี้เขียนได้ดีได้กระชับเหมาะกับผู้ที่สนใจในระเบียบวิธีของ PPA ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดี ข้อจำกัดของแต่ละระเบียบวิธี

ตอนที่ 8 การบริหารรัฐกิจเชิงเปรียบเทียบและนานาชาติ ในบทที่ 15 Guess ได้ชี้ให้เห็นว่าการที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านทำให้มีความจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ในเชิงเปรียบเทียบ ความเหมือน ความแตกต่างขององค์การ นโยบาย และการจัดการมากขึ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการคิดการปฏิบัติของตนเอง โดยผู้เขียนระบุถึงเหตุการณ์ต่างๆที่ส่งผลถึง Comparative Public Administration (CPA) ทั้งในกลุ่มแนวคิดดั้งเดิม (ที่มาจากแวดวงนักวิชาการและการให้เงินช่วยเหลือของต่างประเทศ) และกลุ่มแนวคิด CPA แนวใหม่ที่กำหนด “public choice” จากนัยทางเศรษฐศาสตร์ที่มีผลต่อองค์การ การวิเคราะห์ระบบ พิจารณาจากวัฒนธรรมองค์การ การปฏิรูประบบราชการและการบริหารงานบุคคล การจัดงบประมาณและการบริหารการเงินแนวใหม่ สภาพความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนท้ายของบทผู้เขียนได้กล่าวถึงแนวโน้ม 2 ประการที่ปรากฏใน 5 ปีหลังๆ กล่าวคือการเพิ่มคุณภาพการให้บริการและประสิทธิผลของโครงการ แม้เผชิญกับข้อจำกัดทางการเงินของภาครัฐ และการที่องค์การของภาครัฐพยายามพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานให้มีความโปร่งใส ใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพประกอบการบริหารจัดการ

ในบทที่ 16 Heady เสนอประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรัฐกิจเชิงเปรียบเทียบและนานาชาติบทนี้จะเน้นแนวพิจารณาที่มองข้ามบริบทการบริหารรัฐกิจของอเมริกัน เป็นการศึกษารูปแบบของการบริหารรัฐกิจของประเทศต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน กรอบดำเนินการ การแสวงหาความรู้ ขีดความสามารถของประเทศที่ระดับการพัฒนาน้อยในส่วนที่ 2 ของบทความนี้มุ่งพิจารณาการบริหารรัฐกิจของหน่วยงานที่มีความเป็นสากล โดยพิจารณาขีดความสามารถในการดำเนินการแนวโน้มของการปรับเปลี่ยนในอนาคต

ตอนที่ 9 กฎหมายมหาชนและกฎระเบียบข้อบังคับ

บทที่ 17 Rosenbloom กล่าวถึงกฎหมายการปกครอง (administrative law) กับกฎระเบียบข้อบังคับ เนื่องจากกฎหมายการปกครองจะเป็นกลไกที่ใช้ควบคุมการบริหารรัฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นบทกฎหมาย รัฐธรรมนูญ คำสั่งของฝ่ายบริหาร ข้อตัดสินใจ ความคิดความ การบังคับใช้ บทความนี้พูดถึงประวัติศาสตร์ทางกฎหมายปกครองของสหรัฐอเมริกา อิทธิพลที่มีผลต่อพัฒนาการทางกฎหมาย ความหมายและปัญหาของกฎหมายการปกครอง การบังคับใช้กฎหมายการปกครอง ผู้เขียนยังได้ให้กรอบแนวคิดของการบังคับใช้กฎระเบียบเพื่อประโยชน์ในการบริหารรัฐกิจ ในท้ายของบทผู้เขียนได้วิเคราะห์กฎหมายการปกครองของสหรัฐอเมริกา ในแต่ละทศวรรษนับแต่ปี 1980s ถึง 1990s ก่อนที่จะฉายภาพในอนาคตให้ทราบ

บทที่ 18 Cooper กล่าวถึงประเด็นสำคัญในกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรัฐกิจ ที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐกำกับดูแลการบังคับใช้ แต่กระนั้นก็ดีในทางปฏิบัติก็ยังมีข้อจำกัดต่างๆมากมาย ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย (legitimacy) ของการครอบครองอำนาจอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งในบางครั้งดูจะเป็นดาบสองคม ประเด็นของความยุติธรรมในการดำเนินการของรัฐ หน้าที่ความรับผิดชอบกฎระเบียบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ต่อต้านหรือผืนกฎหมาย

ตอนที่ 10 การสอนความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

บทที่ 19 Laudicina ได้พูดถึงประวัติการสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่เชื่อว่าสะท้อนถึงประวัติศาสตร์ของรัฐประศาสนศาสตร์ด้วยว่ามีกรเติบโต การแบ่งแยกสาขา การเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรบ้าง สะท้อนถึงปรัชญาอุดมการณ์ผู้เขียนมีจุดประสงค์ให้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ที่ไปถึงรากฐานของการสอนรัฐประศาสนศาสตร์โดยผู้เขียนชี้แจงเป็นรายทศวรรษว่ามีคามเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเช่นไรบ้าง ในระยะ 40 ปีแรก (1880-1920) การสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นไปค่อนข้างช้า และกระจัดกระจาย ถือเป็นการก่อรูป ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆของสังคม จนนำไปสู่งานเขียนอันลือชื่อของ Wilson (1887) “The Study of Administration” ซึ่งก็ถือว่ามีบทบาทในการวางระบบการเรียนการสอนด้านนี้เป็นอันมาก เพื่อการศึกษาในวิชาชีพมีการจัดตั้งสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกันขึ้น สมาคมเพื่อการส่งเสริมการฝึกอบรมเพื่อระบบราชการขึ้น (ซึ่งต่อมากลายเป็น The American Society for Public Administration) ราว 1881 The Wharton School of the University of Pennsylvania ก็เป็นแห่งแรกที่เสนอหลักสูตรรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรัฐกิจโดยเน้นที่การเงินการคลัง ในปี 1900 ตำรามาตรฐานเล่มแรกด้านการบริหารรัฐกิจก็ได้รับการตีพิมพ์ของ Goodnow มีการจัดตั้งสำนักวิจัยขึ้นจำนวน 8 แห่งทั่วอเมริกาและเปิดสอนการฝึกอบรมด้านนี้ด้วยหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันพัฒนาข้าราชการเน้นสิ่งที่นำไปใช้ได้จริงเรียนรู้จากการทำสหวิทยาการ แก้ปัญหา ลดภาระสูญเสีย เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และส่งเสริมระบบคุณธรรม ผู้เขียนว่า PODSCORB เป็นนิยามสำคัญของหลักสูตรถือเป็นหลักการของการบริหารจัดการ ผู้เขียนเองกล่าวว่าในระยะนี้รัฐประศาสนศาสตร์กำลังมองหาแหล่งที่ (locus) ไม่ใช่ จุดเพ่ง (focus) การเขียนงานวิจัยและการสอนมุ่งที่หน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ ส่วนจุดเพ่งการหน้าที่ต่างๆดังที่ระบุไว้ใน PODSCORB เป็นรองจุดนี้ทำให้ศาสตร์แยกขาดจากการบริหารรัฐกิจ จุดต่างระหว่าง

รัฐศาสตร์กับรัฐประศาสนศาสตร์ คือการแยกตัวกันระหว่างการเมืองกับการบริหาร กระทบต่อการสร้างหลักสูตรในปี 1960s รัฐประศาสนศาสตร์แยกตัวออกมาเป็น ศาสตร์เอกเทศ มีการขยายตัวเป็นอันมากไม่ว่าจะเป็นการสอนการวิจัย การฝึกอบรม เริ่มมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการขึ้นใน University of California at Berkeley (1920s) และที่ Stanford (1921) ต่อมาที่ Maxwell School of Citizenship and Public Affairs ที่ Syracuse ต่อมาที่ University of Southern California (1928) ถือเป็นยุคก้าวหน้าที่สร้างความรุ่งเรือง ปรมาจารย์ในยุคต้นๆนี้ได้แก่ George Maxwell, Luther Gulick, F. Davenport, William Mosher ต่างอยากเห็นผู้ เรียนไปช่วยขจัดการคอร์รัปชันและควมไร้ประสิทธิภาพในการบริหารองค์การ มุ่งสร้าง หลักสูตรนักบริหารมืออาชีพขึ้นมา Gulick เองไม่ประสงค์จะให้การเรียนเน้นแต่ตำรา มากเกินไปควรเปิดให้มี “field service” ได้รู้เห็นของจริงบ้าง ที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาใน ทางปฏิบัติได้ ผสมเข้ากับเรื่องของจริยธรรม คุณธรรม หลักสูตรของ Maxwell มีเปิด สอนทั้งภาคปฎิและภาคคำ ระดับปริญญาตรีและโท รวมเอาสหวิทยาการเข้าไว้ใน หลักสูตร เน้นที่การบริหารชุมชนเป็นสำคัญด้วย Maxwell School จะเน้นการให้ความรู้พื้นฐาน แล้วนำไปสู่การฝึกฝนอบรม โดยอาจให้ไปฝึกงานเรียนรู้ก่อนสำเร็จการศึกษา ส่วนหลักสูตรของ USC จะเน้นเป้าหมายที่หลากหลาย เรียนเต็มเวลาหรือบางส่วนก่อน หรือเมื่อเข้าทำงานแล้วก็ได้เน้นหนักในสาขาชุมชนท้องถิ่นในช่วงนี้มูลนิธิ Rockefeller ก็ มีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอน โดยเฉพาะเป้าหมายเพื่ การลดเล็ กคอร์รัปชัน การแยกตัวไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

1930s -1940s เป็นการศึกษาเพื่อการบริหารของภาครัฐ ผลกระทบของ สงครามโลกครั้งที่2 และโครงการ The New Deal ของรัฐบาล ทำให้รัฐบาลมีอำนาจ มากขึ้น ถือเป็นยุคทองของรัฐประศาสนศาสตร์ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติภายในปี 1993 มีการเปิดสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ถึง 33 แห่ง สำนักฝึกอบรม 39 แห่ง สำนักการศึกษาวิจัยถึง 12 แห่ง ผู้จบมีโอกาสได้งานตำแหน่งดีๆสูงๆ เยอะมาก มีการ ออกวารสารชื่อ The Public Administration Review (PAR) มีการก่อตั้ง The American Society for Public Administration (ASPA) เป็น a focal point ในศาสตร์และ ศิลปะด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ทศวรรษ 1950s เติญกับภาวะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หลักสูตรต้องปรับปรุงเป็นผลจากโครงการ The New Deal เบนจากการมุ่งเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านมาสู่การปฏิบัติได้จริง แก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติได้ เน้นความประหยัดและ สร้างประสิทธิภาพ มีตำราใหม่ๆหลากหลาย มีการนิศึกษาประกอบการสอน กลุ่ม พฤติกรรมนิยมเป็นที่ได้รับความสนใจสาขาสังคมวิทยาและจิตวิทยาอุตสาหกรรมเริ่ม

ให้แก่มุมมองที่เป็นประโยชน์ตีพิมพ์ Administrative Science Quarterly 1960s แขนงต่างๆของรัฐประศาสนศาสตร์มีมากโดยที่ไม่ได้ช่วยสร้างหรือรักษาลักษณะของแก่นของศาสตร์ไม่ค่อยมีตำราใหม่ๆออกมา เกิดการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในสาขามากขึ้นพยายามแสวงหาแนวคิดจากศาสตร์อื่นๆ มหาวิทยาลัย บางที่เปิดสอน School of Administrative Science 1970s เกิดโปรแกรมการสอนที่หลากหลายได้รับความนิยมสนใจศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีความเคลื่อนไหว 2 ด้าน ด้านหนึ่งขยายขอบเขตการศึกษาสร้างความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อีกแห่งหนึ่งมุ่งรักษามาตรฐานและคงความเป็นเอกภาพของหลักสูตร ซึ่งดูเหมือนว่าพวกหลังนี้จะช่วยพิทักษ์เอกลักษณ์ไว้ได้มากกว่า มีสมาคมแห่งชาติของสถานศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ (NASPAA) ตกลงร่วมกันยกร่างแนวทางการพัฒนาและมาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และสมรณะในวิชาชีพขึ้น โดยกำหนดว่าหลักสูตรมาตรฐานควรมีขอบเขต 5 ด้าน ได้แก่ 1) บริบทด้านการเมือง-สังคม-เศรษฐกิจของรัฐประศาสนศาสตร์ 2) เครื่องมือเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ 3) ความเปลี่ยนแปลงในระดับบุคคล-กลุ่ม-และองค์การ 4) การวิเคราะห์นโยบายและ 5) รายงานด้านการจัดการและการบริหาร ในระยะนี้มีผู้ให้ความสนใจด้านนโยบายสาธารณะเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากการตีพิมพ์วารสาร Policy Studies Journal และ Policy Studies Review ตำราใหม่ๆ ที่ออกมาเริ่มให้ความเบื่อกับ PODSCORB ที่ถือเป็นแนวคิดดั้งเดิมต้นๆ 1980s มีการศึกษาระดับปริญญาโทในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ถึง 192 แห่ง ภายใต้รูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน อย่างน้อย 5 แนว ได้แก่ 1) โปรแกรมที่อิงกับรัฐศาสตร์ 2) แยกเป็นสาขาต่างๆภายในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ 3) มีโปรแกรมหรือคณะ/ภาควิชาที่มีเนื้อหาครอบคลุม 4) โปรแกรมการสอนด้านนโยบายสาธารณะและ 5) โปรแกรมด้านการบริหารทั่วไป ผู้คนต่างเป็นห่วงเป็นใยและเรียกหาให้มีการพัฒนาแนวการสอนใหม่ๆและที่แตกต่างจากเดิมๆบ้างเปิดสอน 3 quarters บ้างเปิดหลักสูตรเข้มข้นในวันหยุดสุดสัปดาห์ นอกจากวิทยาเขตหลัก มีการแข่งขันของหลักสูตรสูงเพิ่มขึ้น NASPAA เข้ามามีบทบาทการรักษามาตรฐานของหลักสูตรให้ความสนใจกับการศึกษาในระดับปริญญาเอกมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษา การวิจัย เกิดการถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง ยุคทศวรรษที่ 1990s แม้ว่าจะมีความชัดเจนในประเด็นของเอกลักษณ์ของศาสตร์ จุดมุ่งของหลักสูตรและความเสมอภาค คุณภาพของการศึกษาดัน 1990 รัฐประศาสนศาสตร์เริ่มแยกตนเองออกจากรัฐศาสตร์และการบริหาร มีการนำเอาเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ช่วยการสอนมากขึ้น บางที่เริ่มเปิดสาขาในด้าน Public Affairs ปรับปรุง

กลไกของการประเมินด้านหลักสูตรและคุณภาพ กระแสของข้อวิตกห่วงใย เกี่ยวกับคุณภาพของงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกยังปรากฏให้เห็นได้ตลอด 10 ปีนี้ โดยไม่มีคำตอบที่ชัดเจนให้แก่สังคม แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่คมชัดด้านระเบียบวิธีวิจัยมากขึ้น จำนวนการศึกษาเชิงพรรณนาและด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องก็น้อยลง หัวเรื่องที่เลือกทำจากการศึกษาหนึ่งพบว่ามีเพียง 32 % เท่านั้นที่น่าสนใจ ซึ่งได้รับการกล่าวถึงในตำราชั้นนำด้านนี้ ขาดความใส่ใจต่อหัวข้อสำคัญๆ อาทิ การเปรียบเทียบด้านการบริหารจัดการภาครัฐกับภาคเอกชน ส่วนเชื่อมโยงด้านการเมือง/การบริหารอ้างถึงกับตั้งชื่อให้ว่า “mindless empiricism” ผู้เขียนได้ชี้ชวนให้เห็นประเด็นพัฒนาการด้านต่างๆ ได้ดี ควรแก้ที่แวดวงรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยจะได้พิจารณาด้วยจักที่เป็นกลาง ผู้เขียนได้ชี้แนะว่าสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปหลักสูตรก็นำเอาสมรรถนะใหม่ๆ เข้าไว้ในการสอนด้วย อาทิ การสร้างทีม การสื่อสาร การตระหนักด้านวัฒนธรรม แนวราบสัมพันธ์และการเกี่ยวข้องของพนักงานสร้างหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างมากขึ้นในความเป็นสหวิทยาการ

ในบทที่ 20 Chandler ก็ได้พูดถึงการสอนรัฐประศาสนศาสตร์ในแง่มุมของพัฒนาการทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยชี้ว่าประวัติศาสตร์ของการเรียนการสอนใน 4 สมัยนั้นเป็นเช่นไรมีกรอบแนวคิดได้ชี้ที่น่าบ้าง ข้อดีของบทความนี้คือ รวบรวมงานเขียนที่เกี่ยวข้องมาเรียงร้อยอธิบายได้อย่างเข้าใจง่ายเป็นลำดับ ในยุคแรกเป็นยุคของการสืบค้น-แยกการบริหารออกจากการเมือง มีการปฏิรูปร่างคนเป็นกลาง ยุคที่ 2 - ศาสตร์ของการบริหารเน้นระเบียบวิธีวิจัย การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โครงสร้างแบบแผนขององค์การ ยุคที่ 3-ยุครัฐศาสตร์-พยายามประนีประนอมกับการเมือง ยุคที่ 4 -มีรัฐประศาสนศาสตร์เป็นรัฐประศาสนศาสตร์ - เริ่มตั้งแต่ 1970s เน้นมานุษยนิยม การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาองค์การที่น่าสนใจ คือผู้เขียนได้กล่าวถึงผู้สอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่มีพื้นภูมิลัทธิทางวิชาการที่ต่างกกันโดยอ้างถึงงานเขียนของ Graham (1950) ว่าแต่เดิมมักอาศัยผู้สอนที่มีพื้นฐานรัฐศาสตร์มาสอนรัฐประศาสนศาสตร์ ต่อมาเมื่อผู้สอนที่มีพื้นทางเศรษฐศาสตร์ ก็จะสนใจด้านนโยบายทางเศรษฐศาสตร์ และการคลังสาธารณะวิธีการสอนก็จะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และสไตล์ของผู้สอน ซึ่งในปัจจุบัน (นับแต่ปี 1980) คณาจารย์ด้านนี้มาจากหลายๆสาขา อาทิ จิตวิทยา กฎหมาย บริหารธุรกิจ มานุษยวิทยา เป็นต้น ทำให้ได้แก่มุมมองที่หลากหลายด้าน ก้าวไกลมากขึ้น ตอบรับกับลักษณะสหวิทยาการของศาสตร์นี้ ข้อดีประการหนึ่งของบทความนี้คือผู้เขียนได้สรุปประเภทของการสอนรัฐประศาสนศาสตร์ 5 หมวด จากข้อมูลที่ได้มีผู้นำเสนอในการประชุมนานาชาติ

ในโอกาสต่างกัน ผู้สนใจโปรดหาอ่านได้ในหนังสือเล่มนี้ระหว่างหน้า 762-772 ที่มีหลากหลายวิธี ตัวอย่างเช่น สถานการณ์จำลอง CD-ROM การ์ตูนเรื่องสั้น ฯลฯ

ตอนที่ 11 การบริหารข้อมูลและวิธีวิจัย

ในบทที่ 21 Whelan ได้เสนอการบริหารข้อมูลและวิธีวิจัยเพื่อความก้าวหน้าของทฤษฎีและการปฏิบัติของรัฐประศาสนศาสตร์ไว้อันเป็นประโยชน์แก่นักวิชาการและนักปฏิบัติ เสนอแนะวิธีการและแนวทางใหม่ๆ ทักษะที่ผู้เกี่ยวข้องพึงมี ทักษะไหนพึงแสวงหาเพิ่มเติมเพื่อให้รู้เท่าทันปัญหาเมื่อสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ผู้เขียนได้ลำดับพัฒนาการของการบริหารข้อมูลและวิธีวิจัยในในรอบ 100 ปีให้หลัง เป็น 5 ช่วง นับตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ถึงระยะ 4 ทศวรรษหลัง (1960s, 1970s, 1980s และ 1990s) ความพยายามของผู้วิจัยในระดับท้องถิ่น องค์การวิชาชีพ คณะกรรมการ และหน่วยงานด้านการวิจัย จนกระทั่งในยุค 1960s เป็นต้นมาที่บทบาทของคอมพิวเตอร์ส่งผลด้านดีต่อการศึกษาวิจัย บทบาทของระบบการวางแผนการเงิน โปรแกรม และงบประมาณใหม่ในกลางปี 1960s การคำนึงถึงคุณภาพและการตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการวางแผนการใช้ข้อมูลการวิจัยที่ดีเข้าช่วย

ในบทที่ 22 Yeager ได้กล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัยแบบคลาสสิกในการศึกษาของรัฐประศาสนศาสตร์ 5 วิธี ได้แก่ กรณีศึกษา การสัมภาษณ์ การศึกษาจากหลักสูตรและวิธีการที่ไม่ให้ผู้คน “ตื่นตูม” การสังเกต และการสำรวจโดยพิจารณาแต่ละวิธีถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อวิพากษ์ จุดเด่นจุดด้อย ข้อปัญหาในทางระเบียบวิธีวิจัย แนววิธีที่พึงประสงค์ แนวทางแก้ไขปรับปรุง ผู้เขียนนำเสนอได้อย่างละเอียด ตัดโครงสร้างเนื้อหาการนำเสนอได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วนทุกแง่มุมอย่างน่าอ่าน เขียนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ทั้งบทความมีความยาวถึง 111 หน้า ในจำนวนนี้เป็นบรรณานุกรมอ้างอิงถึง 31 หน้า ย่อมยืนยันถึงความละเอียดความเพียรของผู้เขียนไว้เป็นอย่างดี ผู้เขียนกล่าวไว้ในตอนสรุปว่าผู้วิจัยจะเลือกใช้วิธีไหนด้วยเครื่องมือใดควรขึ้นกับคำถามของการวิจัยและสถานการณ์ซึ่งบริบทของการวิจัยและแนะนำให้ผู้วิจัยใช้หลายๆเทคนิค วิธีเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้ ในบางครั้งอาจมีการศึกษาซ้ำ (replication) เมื่อเห็นสมควร การวิจัยควรใช้ทั้งในเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพประกอบกันไปเพื่อเสริมความน่าเชื่อถือ ตัวผู้เขียนเรียกว่า Triangulation

ตอนที่ 12 การบริหารงานยุติธรรม

ในบทที่ 23 Hays ได้พูดถึงแนวทางของการสร้างความทันสมัยให้กับการบริหารงานยุติธรรมซึ่งถือเป็น 1 ใน 3 ของอำนาจอธิปไตย ซึ่งในอดีตเน้นที่การปฏิรูปศาล (court reform) ต่อมาเมื่อผู้เสนอให้ทำการปฏิรูปในด้านของโครงสร้างและขั้นตอนการดำเนินการของศาลทุกระดับในกระบวนการยุติธรรมซึ่งทำได้อย่างเชื่องช้า งานยุติธรรมมักถูกครอบงำโดยกลุ่มบุคคลในวิชาชีพเดียวมาตลอด ที่สร้างผลทั้งที่ดังคาดหมายและเกินความคาดหมายได้ ผู้เขียนได้สาธยายถึงพัฒนาการของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมของอเมริกาตั้งแต่ 1906 เรื่อยมาในทุกๆทศวรรษ จนถึงปัจจุบันสืบเนื่องจากปัจจัยบีบคั้นทางด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจ แม้จะมีผู้ “ตะขิดตะขวงใจ” ต่อการเปลี่ยนแปลงก็ตาม ความต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของศาลด้วยการปรับปรุงทั้งโครงสร้าง กระบวนการ และขั้นตอนการดำเนินการถือเป็นการปฏิรูปขนานใหญ่

ในบทที่ 24 Gazell ได้เสนอ 5 ประเด็นสำคัญ ในการบริหารงานยุติธรรม โดยได้รับอิทธิพลเป็นอย่างมากจากคำพิพากษาของ Rosove Pond (1906) นักวิชาการด้านกฎหมายที่รับอิทธิพลทางแนวคิดมาจากสหราชอาณาจักร 5 ประเด็นที่วันนี้ได้แก่ 1) งานศาลที่ล่าช้าเนื่องจากภารกิจที่หนักอึ้งมากมายทำอะไรที่จะปิดคดีได้อย่างรวดเร็ว การคัดเลือกผู้พิพากษาที่มาจากระบบคุณธรรม 2) การที่โครงสร้างเอื้อต่อการรวมศูนย์ในการบริหารมากไป มีความเป็นระบบราชการมาก 3) การสร้างความเป็นมืออาชีพให้เกิดขึ้น 4) การศึกษาและการฝึกอบรมรูปแบบการเผยแพร่ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (การเรียนรู้ในงานการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเข้าเรียนตามหลักสูตรต่างๆ การหมุนเวียนงาน) และ 5) การอาศัยเทคโนโลยีและการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ ช่วยทำให้การบริหารคดีต่างๆคืบหน้าไปได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้เสนอประเด็นอื่นๆอีก 5 ด้านที่ควรใส่ใจเปลี่ยนแปลงด้วย ได้แก่ การเข้าถึงศาล การบริหารศาลเชิงเปรียบเทียบ การบริหารความปลอดภัยในศาล ภาระรับผิดชอบของศาล และการวางแผนด้านกระบวนการยุติธรรม

ตอนที่ 13 เศรษฐศาสตร์การเมือง

ในบทที่ 25 Thompson ได้กล่าวถึงเศรษฐศาสตร์สาธารณะและการบริหารรัฐกิจโดยเฉพาะในประเด็นของประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร ผู้เขียนเสนอแนะว่าการบริหารรัฐกิจไม่ควรอย่างยิ่งที่จะแยกขาดจากเศรษฐศาสตร์แม้ว่าการ

บริหารรัฐกิจจะไม่สามารถเป็นเศรษฐศาสตร์ได้เนื่องจาก 3 เหตุผล เน้นการสั่งการมากกว่าการพยากรณ์คาดคะเน อยู่กับสภาพปัญหาข้อเท็จจริง และยึดมั่นในประสิทธิภาพตัดสินใจที่คนส่วนใหญ่ต้องการ ผู้เขียนนำเสนอทฤษฎี Public Choice โดยอาศัยนิยามของอุปสงค์และอุปทานเข้าอธิบายกลไกการตอบสนองสินค้าและบริการ ผู้เขียนยังได้เสนอเศรษฐศาสตร์แนวใหม่ของการบริหารองค์การ ให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวข้องกับนโยบายเต็มใจที่จะรับผิดชอบเรื่องต้นทุนดำเนินการด้วยประโยชน์ผลดีที่เกิดขึ้น การบริหารรัฐกิจที่ดีในยุคนี้ต้อง “look outward more, inward less” เข้าใจภูมิทัศน์ต่างๆนอกองค์การ อย่างมองผิวเผิน นำปัจจัยต่างๆมารวมเข้าด้วยกันเพื่อสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผลดำเนินไปในทิศทางที่เหมาะสม

บทที่ 26 Ostrom พูดถึงพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา Market Choice, Public Choice และ Institutional Choice จะเลือกแนวโน้มอย่างไรเป็นเรื่องที่ต้องทำการวิเคราะห์หลายระดับและมีจุดมุ่งหมายจุดทำให้ปัญหาเกิดความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น กรอบแนวคิด หรือตัวแบบที่เลือกใช้ก็มีแตกต่างกันไป ผู้เขียนนำเสนอ Rational-Choice Model ข้อตกลงพื้นฐานของการศึกษา Market Relations ข้อตกลงพื้นฐานของแนววิธี Non Market กรอบแนวคิด ทฤษฎีและตัวแบบต่างๆ

ตอนที่ 14 วิชาชีพในรัฐประศาสนศาสตร์

บทที่ 27 Gargan ได้พูดถึงชุมชนรัฐประศาสนศาสตร์กับการร่วมสืบค้นหาความเป็นมืออาชีพ (professionalism) ผู้เขียนพยายามให้คำนิยามของคำว่า วิชาชีพ (profession) และความเป็นมืออาชีพภาครัฐในระดับรัฐบาลกลางส่วนท้องถิ่น แนวทางการประเมินผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพ พัฒนาการทางความเป็นมืออาชีพในรัฐประศาสนศาสตร์ในแต่ละยุคสมัยนับแต่ 1880 เป็นต้นมา ถึงยุคปัจจุบันที่เป็น The New Public Administration (NPA) อ้างถึงทัศนะของนักวิชาการต่างๆถึงภาพที่จะเกิดขึ้น ถัดจาก NPA การปรับเปลี่ยนด้านนโยบายและโครงสร้างจะส่งผลกระทบเช่นไรต่อความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการข้อห่วงใยด้าน กฎหมาย จริยธรรมและศีลธรรมของหมู่คณะที่เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์

ในบทสุดท้าย Fry และ Nigro เสนอ 5 แนวคิดสำคัญทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์ซึ่งได้แก่ 1) แนวคิด 2 ขั้วระหว่างการเมืองกับการบริหาร เริ่มจากทัศนะทางวิชาการของ Wilson(1887) -The Study of Administration การเมืองคืออะไรผู้บริหารรัฐกิจคือใคร การเมืองควรออกไปจากการบริหารหรือการบริหารควรออกไปจากการเมือง? 2) ขั้วระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ความเหมือนความแตกต่าง วิจารณ์-

ญาณและความยืดหยุ่น 3) ศาสตร์ว่าด้วยการบริหาร แนวคิดแบบคลาสสิก แนวคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4) การสร้างความเป็นวิชาชีพกับการบริหารรัฐกิจ และ 5) จริยธรรมในการบริหารรัฐกิจ

โดยภาพรวมแล้ว ผู้ทบทวนเห็นว่าหนังสือคู่มือของรัฐประศาสนศาสตร์ตีพิมพ์ครั้งที่ 2 นี้ มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้สนใจความเคลื่อนไหวและแนวโน้มของการบริหารรัฐกิจโดยเฉพาะในบริบทของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำรายงานหรือการวิจัย แม้จะติดขัดเรื่องภาษาหากพยายามอุทิศทุ่มเทอ่านก็จะพบความคุ้มค่าในการเรียนรู้ไม่น้อย

ใบสมัครสมาชิกวารสาร
รัฐประศาสนศาสตร์

วันที่ / /

ชื่อ - สกุล _____

ประเภทสมาชิก _____

☐ ศิษย์เก่าคณะรัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตร _____ จังหวัด _____ รุ่นที่ _____

☐ บุคคลทั่วไป

☐ หน่วยงานหรือบริษัท

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

มือถือ _____ E-mail-Address: _____

☐ สมัครสมาชิก วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

- กำหนดออกปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก 220 บาท/ปี

☐ สมัครสมาชิก วารสารรัฐประศาสนศาสตร์

- กำหนดออกปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก 220 บาท/ปี

☐ สมัครสมาชิกวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ และวารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

- อัตราค่าสมาชิก 440 บาท/ปี

หมายเหตุ - ชำระเงินโดยตรงที่โครงการวารสาร อาคารอเนกประสงค์ชั้น 7
ชำระเงินโดยโอนเข้าบัญชี โครงการวารสารทางวิชาการ
เลขที่บัญชี 040-2-20390-2 ประเภทออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย
สาขาคลองจัน

กรุณาส่งแบบฟอร์มใบสมัครพร้อมใบนำฝากธนาคารมายัง

โครงการวารสารทางวิชาการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เลขที่ 118 ถนนเสรีไทย แขวงคลองคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

หรือ Fax แบบฟอร์มการรับสมัครพร้อมใบนำฝากธนาคารไปที่เบอร์ 0-2375-9164

ประชาสัมพันธ์

ขณะนี้วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ได้เปิดรับบทความทางวิชาการ เพื่อจัดพิมพ์ลงในวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่บทความทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และแลกเปลี่ยนทัศนะแนวคิดด้านรัฐประศาสนศาสตร์ โดยท่านสามารถจัดส่ง บทความต้นฉบับไปยังโครงการวารสารตาม ที่อยู่ด้านล่างนี้

โครงการวารสารและเอกสารทางวิชาการ
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
118 ถ. เจริญไทย คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

พร้อมทั้งขอรับคำแนะนำในการเตรียมต้นฉบับได้ที่ โทร. 0-2727-3900

หรือ E-mail address : warrasan@yahoo.com

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่โครงการวารสารและเอกสารทางวิชาการ

โทร 0-2727-3900 ในวันและเวลาราชการ